

***Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych
za 2011 Rok***

Limanowa, marzec 2012

Wstęp:

Nowy etap w dziejach Polski zapoczątkowany u progu lat 90-tych ubiegłego wieku, nakreślił głębokie zmiany we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego naszego kraju. Proces transformacji ustrojowej wywołał istotne a zarazem dotkliwe zmiany w sferze zatrudnienia i rynku pracy. Nieznane w Polsce powojennej zjawisko bezrobocia, stało się rzeczywistym problemem i zagrożeniem społecznym.

W dobie gospodarki rynkowej coraz większego znaczenia nabiera konieczność dostosowania podaży zasobów pracy do pojawiającego się popytu. Podaż stanowią pracownicy oraz osoby poszukujące pracy i bezrobotni wraz ze swoimi kwalifikacjami, natomiast sfera popytu kreowana jest przez pracodawców.

W celu dostosowania strumienia podaży do popytu na pracę należy prowadzić cykliczne, wieloaspektowe badania rynku pracy.

Jednym z ważniejszych instrumentów jest sprawny system informacyjny, którego elementem jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Niniejszy raport jest sprawozdaniem z monitoringu zawodów deficytowych nadwyżkowych za **2011 rok** w powiecie limanowskim.

1. Cel opracowania

Zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi, do podstawowych celów realizacji monitorowania rynku pracy przez publiczne służby zatrudnienia w zakresie wyodrębnienia zawodów deficytowych i nadwyżkowych można zaliczyć:

- ❖ właściwe planowanie i prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałaniu bezrobociu przez samorządy gminne, samorząd powiatowy oraz instytucje i organizacje pozarządowe,
- ❖ stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- ❖ określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy inspirowanie i organizowanie kierunków szkoleń i przekwalifikowań dla osób bezrobotnych zgodnie z potrzebami rynku pracy
- ❖ usprawnienie jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego.
- ❖ planowanie poziomu i kierunków kształcenia oraz przekwalifikowania zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy.

2. Podstawa opracowania

Ustawa z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy / Dz. U. Nr 69 z 2008r. poz.415/, w art. 9 ust. 1 pkt 9 stanowi, że do samorządu powiatowego w zakresie polityki rynku pracy między innymi należy : „opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie **monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych** oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia.”

Analiza monitoringu sporządzona jest na podstawie metodologii opracowanej przez Zdzisława Sadowskiego zawartej w „Zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych”.

3. Metodologia opracowania

Podstawowym źródłem informacji, które zostały wykorzystane w niniejszym raporcie diagnostycznym są: aplikacja monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (strona internetowa <https://mz.praca.gov.pl>). oraz przetworzone dane statystyczne gromadzone przez PUP w Limanowej , a w szczególności:

- załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „*Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy*” – stan na 31.12.2011r.
- załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „*Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności* – stan za okres od 01.01.2011 do 31.12.2011r.
- wskaźnik zawodów generujących długotrwałe bezrobocie,
- wskaźnik struktury bezrobotnych według zawodów (grup zawodów),
- wskaźnik struktury bezrobotnych według PKD,
- wskaźnik struktury ofert pracy według zawodów (grup zawodów),
- wskaźnik struktury ofert pracy według PKD,

4. Analiza bezrobocia wg zawodów

Powiat limanowski charakteryzuje bardzo wysoki poziom bezrobocia w strukturze województwa małopolskiego oraz w skali ogólnokrajowej. Według danych statystycznych na koniec ubiegłego roku. stopa bezrobocia ogólnie w kraju wynosiła 12,5% w województwie małopolskim – 10,5%, natomiast w powiecie limanowskim stopa bezrobocia oscylowała w granicach **18,1 %** .

W porównaniu do końca 2010 roku nastąpił wzrost stopy bezrobocia w powiecie limanowskim o 0,9%, natomiast w województwie małopolskim wzrost o 0,2 punktu %.

Na dzień 31.12.2011. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej pozostawało **10135** osób bezrobotnych, w tym **5680** kobiet. Z prawem do zasiłku zarejestrowanych było **2288** osób, co stanowi 22,6% osób zarejestrowanych, a zatem osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku stanowią powyżej $\frac{3}{4}$ zarejestrowanych w tut. urzędzie – jest to 77,4% ogółu. Nadal największe bezrobocie występuje w gminach : Limanowa **2219** osób, Mszana Dolna **1237** osób oraz w mieście Limanowa – **1179**.

Analizując ilość osób bezrobotnych zarejestrowanych w analogicznym okresie ubiegłego roku – 31.12.2010r.stwierdzamy wzrost o 605 osób.

Na podstawie danych PUP w Limanowej wygenerowana została tabela zawierająca zestawienie „dominujących” zawodów (z uwzględnieniem kategorii bez zawodu/, w których w 2011 roku zarejestrowało się **5594** osoby na **9302** zarejestrowanych w ciągu 2011 roku wszystkich bezrobotnych. Dla porównania w 2010 roku, zarejestrowało się 10311 bezrobotnych. Jak wynika z powyższych danych mniej osób rejestrowało się w 2011 roku, w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku. Zarówno w 2011 jak i 2010r największą grupę rejestrujących się bezrobotnych stanowiły osoby bez kwalifikacji zawodowych /2011r. – 1440 w tym kobiet 884, 2010r. – 1381 w tym 856 kobiet/. Jest to grupa obejmująca przede wszystkim osoby z wykształceniem niepełnym podstawowym, podstawowym / w większości są to osoby po 50-tym roku życia i mniejszość narodowa – Romowie/, gimnazjalnym oraz osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, ogólnokształcące profilowane, nieudokumentowane żadnymi kwalifikacjami zawodowymi Natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się bezrobotnych dominowały następujące profesje:

- sprzedawca 964 w tym kobiet 877
- murarz 372 w tym kobiet 1
- ślusarz 305 w tym kobiet 8
- kucharz 256 w tym kobiet 226
- technik ekonomista 256 w tym kobiet 213

Sporządzona niżej tabela przedstawia ilość osób zarejestrowanych w 20 dominujących zawodach na koniec 2011r. oraz stosunek procentowy do ogólnej liczby bezrobotnych w ubiegłym roku, jak również analogiczny wykaz z roku ubiegłego.

Analiza bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące), najczęściej reprezentowanych przez bezrobotnych w 2011r. – stan na 31.12.2011 i 31.12.2010r.

L.p.	Nazwa zawodu	Struktura zawodowa osób bezrobotnych							
		stan na 31.12.2011r.				stan na 31.12.2010r.			
		Ogółem	%z ogółu (10.135)	W tym kobiety	% z ogółu kobiet (5680)	Ogółem	% z ogółu (9530)	W tym kobiety	% z ogółu kobiet (5193)
1	Bez zawodu	1440	14,21	884	15,56	1381	14,49	856	16,48
2	Sprzedawca	964	9,51	877	15,44	842	8,84	747	14,38
3	Murarz	372	3,67	1	0,02	432	4,53	1	0,02
4	Ślusarz	305	3,01	8	0,14	282	2,96	7	0,13
5	Kucharz	256	2,53	226	3,98	241	2,53	217	4,18
6	Technik ekonomista	256	2,53	213	3,75	199	2,09	168	3,24
7	Krawiec	209	2,06	207	3,64	219	2,30	218	4,20
8	Robotnik budowlany	205	2,02	0	0,00	187	1,96	0	0,00
9	Robotnik gospodarczy	169	1,67	63	1,11	189	1,98	2	0,04
10	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	156	1,54	125	2,20	121	1,27	91	1,75
11	szwaczka	152	1,50	151	2,66	150	1,57	148	2,85
12	Kelner	147	1,45	139	2,45	139	1,46	127	2,50
13	Stolarz	145	1,43	2	0,04	138	1,45	1	0,02
14	Ekonomista	135	1,33	110	1,94	106	1,11	89	1,71
15	Technik mechanik	128	1,26	9	1,16	121	1,27	5	0,10
16	Mechanik pojazdów samochodowych	122	1,20	0	0,00	104	1,09	0	0,00
17	Kucharz małej gastronomii	116	1,14	70	1,23	106	1,11	58	1,12
18	Technik budownictwa	120	1,18	7	0,12	93	0,98	6	0,12
19	Piekarz	100	0,99	15	0,26	0	0,00	0	0,00
20	Fryzjer	97	0,96	97	1,71	0	0,00	0	0,00

Analizując strukturę bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w wybranych działach gospodarki, tradycyjnie w naszym rejonie najwięcej osób wg stanu na dzień 31.12.2011. pracowało w następujących sektorach:

Bezrobotni oraz zgłoszone oferty pracy w 2011r. wg sekcji PKD

Wyszczególnienie	Ogółem	% w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych/10135/	Oferty pracy zgłoszone w 2011 roku
Handel, hurt i detal: naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	3425	33,79	487
Przetwórstwo przemysłowe	3205	31,62	310
Budownictwo	3126	30,84	261
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	830	8,19	74
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników gosp. domowego produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	795	7,84	0
Administracja publiczna i obrona narodowa: obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	654	6,45	186
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	449	4,43	101
Transport i gospodarka magazynowa	438	4,32	75
Edukacja	399	3,94	86
Pozostała działalność usługowa	216	3,12	50

Sytuacja powyższa spowodowana jest istnieniem dużej ilości małych jednoosobowych przedsiębiorstw, krótkotrwałym okresem zatrudniania oraz dużą rotacją pracowników.

W dalszej części opracowanego raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zamieszczono tabele, które przedstawiają :

- bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie limanowskim na koniec 2011r. roku - T- II/ P-9,
- struktura bezrobocia i ofert pracy według PKD w powiecie limanowskim za2011r. – T- II/ P9a
- napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie limanowskim za 2011r. /kod sześciocyfrowy/ - T - II/ P-2
- oferty pracy wg zawodów w powiecie limanowskim za 2011r /kod sześciocyfrowy/ - T – II/ P

5. Napływ ofert pracy :

Temat, który zostanie przeanalizowany i przedstawiony to problem zgłaszanych ofert pracy przez pracodawców . Ponieważ wielu pracodawców nie zgłasza informacji o wolnych miejscach (etatach) pracy, dlatego nasz rejestr nie odzwierciedla wszystkich wolnych miejsc pracy na lokalnym rynku. Sporo ofert nie trafia do statystyk tut. urzędu , szczególnie te w których oczekiwania co do wiedzy , umiejętności i doświadczenia potencjalnych kandydatów są bardzo wysokie lub pozyskują pracowników poprzez własne kontakty.

W takim przypadku nie są oni zainteresowani współpracą z Urzędem Pracy w zakresie pośrednictwa pracy i dlatego nie zgłaszają wolnych miejsc pracy.

W roku 2011 do Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej **wpłynęło 2025 ofert pracy**, w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił spadek o **706 ofert, tj. o 35,9%**. Wśród zgłoszonych wolnych miejsc pracy **48,0% to oferty subsydiowane czyli 972 oferty**, porównując je z analogicznym okresem ubiegłego roku to oferty subsydiowane stanowiły **66,5%** ogółu, czyli **1816** ofert. Oferty pracy spoza terenu powiatu limanowskiego stanowią 16,0 % wszystkich ofert - najczęściej ofert wpłynęło z miasta Limanowa – 736, natomiast najmniej z gminy Niedźwiedź – 49. Ofert pracy mogłoby być więcej, ale spora liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, podejmując pracę bez skierowania urzędu może ubiegać się o dodatek aktywizacyjny.

Wśród zgłoszonych ofert pracy, najczęściej było w zawodach: sprzedawca, pracownicy przy pracach prostych, pracownicy obsługi biurowej, robotnik budowlany... Na uwagę zasługuje fakt, że najczęściej poszukiwane profesje dotyczą zawodów najbardziej liczebnych pod względem zarejestrowanych osób bezrobotnych .

Niepokojąca sytuacja występuje w zawodach związanych z rolnictwem, w zawodach tych brak jest ofert pracy, a osób bezrobotnych z podobnymi kwalifikacjami przybywa w ewidencji tut. Urzędu. Fakt ten wynika z sytuacji , że w powiecie limanowskim rolnicy nie rekrutują pracowników do pracy w gospodarstwach rolnych.

Analizując zgłoszenia wolnych miejsc pracy z poprzednich lat i porównując je z aktualnymi ofertami, można zauważyć pozytywne zjawisko w zakresie zmiany struktury ofert pracy. Coraz częściej ukazują się oferty w zawodach związanych z budownictwem i z gastronomią. Natomiast oferty zgłoszone w zawodach administracji publicznej to najczęściej subsydiowane miejsca pracy. Jest to dogodna forma aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i chętnie z takiej pomocy korzystają zarówno bezrobotni jak i pracodawcy.

Jak wynika z badań i danych statystycznych w ubiegłym roku zwiększyła się ilość ofert pracy z zagranicy. W 2011 roku wpłynęło 210 ofert pracy z 1781 miejscami pracy tj. o 56 ofert więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Oferty te dotyczyły prac w krajach UE/EOG w zawodach: gastronomiczno-spożywczych/kelner, kucharz, wykrawacz-rzeźnik/, kierowcy, mechanicy i blacharze, sprzedawcy, pielęgniarki i opiekunowie osób starszych w domach opieki społecznej, jak również budowlańcy i analitycy chemiczni.

Napływ ofert do PUP Limanowa w 2011r wg zawodów

	Kod grupy	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			Ogółem	% w stosunku do ogólnej ilości zgłoszonych ofert /2025/
	522301	Sprzedawca	282	13,93
	932990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	200	9,88
	752205	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	113	5,58
	931301	Robotnik budowlany	80	3,95
	411090	Stolarz	75	3,70
	411004	Technik prac biurowych	59	2,91
	515303	Robotnik gospodarczy	49	2,42

Napływ ofert do PUP Limanowa w 2011 roku, wg sektora gospodarki

LP	Sektor	Liczba ofert pracy	
		na 31.12. 2011.	na 31.12.2010
1	Handel: hurt i detal	481	608
2	Przetwórstwo przemysłowe	469	543
3	Budownictwa	261	318
4	Administracja publiczna i obrona narodowa	186	394
5	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	101	146
6	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	82	109

Z wyżej przedstawionych danych wynika , że oferty zgłoszone w handlu to 23,75% w stosunku do ogólnej liczby ofert /2025/ zgłoszonych w 2011r, następnie przetwórstwo przemysłowe –23,16 % oraz budownictwo – 12,89 %.

Specyfika kształcenia i przedstawiania ofert pracy w takiej kolejności związana jest z tworzeniem nowych miejsc pracy poprzez otwieranie małych jednoosobowych często rodzinnych punktów usługowych w wymienionych sektorach głównie handlu i budownictwie oraz subsydiowane formy zatrudnienia w sektorze publicznym.

6 Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych :

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20.04.2004 jedną z kluczowych części rocznego raportu o charakterze diagnostycznym jest analiza pojawiających się na lokalnym rynku **zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych**.

Podstawą do określenia, z jakim zawodem mamy do czynienia jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu osób bezrobotnych w analogicznym zawodzie i okresie.

Zawód deficytowy jest rozumiany jako zawód w którym występuje na rynku pracy większa ilość wolnych miejsc pracy niż liczba osób bezrobotnych w tym zawodzie. Przeciwnością jest **zawód nadwyżkowy**, na którego zapotrzebowanie na rynku pracy/ofert prac/ jest mniejsze niż liczba osób bezrobotnych w tym zawodzie.

Celem wyselekcjonowania i ukazania tych zawodów obliczany jest wskaźnik **nadwyżki – deficytu** w danym zawodzie liczony według sześciocyfrowego wzoru:

$$(W_{n,I}^k = \frac{O_I^k}{\overline{B_I^k}})$$

gdzie:

O_I^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k

$\overline{B_I^k}$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody **nadwyżkowe**

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody **zrównoważone**

wykazują równowagę na rynku pracy/

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody **deficytowe**.

W związku z analizą 829 profesji, które były podstawą opracowania monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych /Tabela T- II/P- 4, wg kodu sześciocyfrowego/ stwierdzono, że w grupie zawodów **deficytowych**, których wartość wskaźnika intensywności deficytu wynosi więcej niż 1,1 zweryfikowano 124 zawody, w tym 90 o **maksymalnym** pułapie deficytu.

Natomiast w grupie zawodów **nadwyżkowych**, w których wskaźnik jest mniejszy niż współczynnik 0,9 charakteryzują się zróżnicowaną gamą zawodów. W roku 2011 wykazano 674 zawody w tym 541 posiada zerowy wskaźnik intensywności. Pozostała ilość posiada niewielki wskaźnik powyżej skali 0.0000 - /133 pozycje/ W grupie tzw. **zrównoważonej** znajduje się 31 pozycji, czyli wskaźnik waha się od 0.9000 do 1.1000.

Poniżej tabele przedstawiają: Tabela nr I - zawody deficytowe – 30pozycji/zawodów/ posiadający wskaźnik od 22,0000 do 1,4000, pozostała ilość posiada maksymalny wskaźnik nadwyżkowe, zawody te zgodnie z zaleceniami MIPS, Departament Rynku Pracy zostały pominięte w wykazie, natomiast Tabela nr II przedstawia zawody nadwyżkowe 30 pozycji/zawodów/,które posiadają wskaźnik od; 0,0139 do 0,8333.

Tabela Nr I

Wykaz zawodów deficytowych w 2011 roku w powiecie limanowskim

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1	711990	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzieindziej niesklasyfikowani	22,0000
2	524302	Konsultant/agent sprzedaży bezpośredniej	19,5000
3	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	10,5263
4	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	8,0000
5	814104	Wulkanizator	7,0000
6	524404	Telemarketer	6,6667
7	343390	Pozostali pracownicy bibliotek i informacji	4,5000
8	523001	Kasjer biletowy	4,0000
9	811407	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych	4,0000
10	441990	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	3,5312
11	234202	Wychowawca małego dziecka	3,5000
12	261901	Asystent prawny	3,0000
13	332302	Zaopatrzeniowiec	3,0000
14	711601	Ślusarz narzędziowy	3,0000
15	811106	Operator ładowarki	3,0000
16	711101	Konserwator budynków	2,8000
17	751190	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	2,7500
18	325907	Terapeuta zajęciowy	2,5000
19	132103	Kierownik działu produkcji	2,0000
20	325905	Opiekunka dziecięca	2,0000
21	341204	Opiekunka środowiskowa	2,0000
22	814203	Odlewnik wyrobów z materiałów polimerowych	2,0000
23	262101	Operator maszyn drogowych	2,0000
24	752190	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1,6667
25	441501	pracownik do spraw osobowych	1,5556
26	514205	Pracownik solarium	1,5000
27	753601	Cholewkarz	1,5000
28	931205	Robotnik drogowy	1,5000
29	514202	Kosmetyczka	1,4000
30	262101	Archiwista	1,2500

Tabela Nr II**Wykaz zawodów nadwyżkowych w 2011 roku w powiecie limanowskim**

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0072
2	311204	Technik budownictwa	0,0074
3	311303	Technik elektryk	0,0103
4	712204	Posadzkarz	0,1159
5	711502	Cieśla szalunkowy	0,0217
6	753105	Krawiec	0,0261
7	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	0,0385
8	713102	Malarz budowlany	0,0400
9	512002	Kucharz małej gastronomii	0,0400
10	741101	Elektromonter instalacji elektrycznej	0,0417
11	751204	Piekarz	0,0426
12	711202	Murarz	0,0426
13	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,0490
14	522305	Technik handlowiec	0,0492
15	713203	Lakiernik samochodowy	0,0526
16	711404	Zbrojarz	0,0556
17	711503	Stolarz budowlany	0,0556
18	311408	Technik elektronik	0,0556
19	751201	Cukiernik	0,0652
20	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,0662
21	961302	Robotnik placowy	0,0714
22	351203	Technik informatyk	0,0722
23	741207	Elektromonter(elektryk) zakładowy	0,0741
24	721306	Błacharz samochodowy	0,0750
25	233008	Nauczyciel języka angielskiego	0,0769
26	524990	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0769
27	723314	Monter-instalator urządzeń technicznych w budownictwie wiejskim	0,0909
28	722314	Tokarz w metalu	0,1000
29	752208	Stolarz meblowy	0,1053
30	223101	Położna	0,1111

Analizując przedstawione zawody w obu tabelach należy stwierdzić, że współczynnik intensywności tak w zawodach nadwyżkowych jak również w deficytowych w stosunku do lat poprzednich wzrasta. Oznacza to: w przypadku zawodów deficytowych że wzrasta zapotrzebowanie na osoby wykwalifikowane w danym kierunku, a więc jest większe zapotrzebowanie niż liczba zarejestrowanych osób wysoko wyspecjalizowanych. Natomiast w zawodach nadwyżkowych jest mniejsze zapotrzebowanie niż chętnych do podjęcia pracy w konkretnym zawodzie mimo, że osoby posiadają odpowiednie i kierunkowe kwalifikacje.

Szczegółowe dane ukazują tabele przedstawione w załączniku. Przedstawione zestawienia pozwolą każdemu zainteresowanemu samodzielnie odnaleźć interesujące go informacje:

- zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie limanowskim w 2011 roku wg kodu sześciocyfrowego TII/ P4,
- ranking zawodów * deficytowych i nadwyżkowych - powiat limanowski w 2011 roku wg kodu dwucyfrowego TII/ P5,
- ranking zawodów* deficytowych i nadwyżkowych - powiat limanowski w 2011 roku wg kodu czterocyfrowego : TII / P6,
- ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie limanowskim w 2011 roku wg kodu dwucyfrowego TII/ P 7,
- ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie limanowskim w 2011 w 2011 roku -T – II/ P- 8.

Wnioski:

Wdrożony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia osób bezrobotnych a tym samym zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu struktury i treści kształcenia zawodowego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych przez pracodawców wolnych miejscach pracy,
- udzielenie odpowiedzi na które zawody na terenie naszego powiatu istnieje zapotrzebowanie,
- ukazanie zawodów, które występują na rynku nadwyżkowo

Analizując sporządzany od momentu wejścia w życie monitoring w powiecie limanowskim, można pokusić się o przedstawienie kilku uwag, jak również propozycji pewnych zmian na przyszłość.

1. Znaczna część osób bezrobotnych to osoby bez zawodu, z niepełnym i podstawowym wykształceniem /większości są to osoby długotrwale bezrobotne po 45-roku życia/ lub z wykształceniem ogólnym, nie posiadające żadnej specjalizacji czy kwalifikacji zawodowych. Dla osób tych konieczne jest organizowanie specjalnych kursów i programów aktywizacyjnych, w wyniku których nabeżd kwalifikacji lub je uzupełnią. Równocześnie przybywa osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem, są to osoby, które po raz pierwszy rejestrują się lub osoby będąc bezrobotnymi uzupełniają swoje kwalifikacje we własnym zakresie.
2. Zauważa się wzrost zatrudnienia w takich dziedzinach jak usługi, handel i budownictwo.
Są to symptomy rozwoju mikroprzedsiębiorstw tj nowopowstałych punktów usługowych, handlowych lub budowlanych.
3. Coraz więcej osób bezrobotnych w tym młodych decyduje się na otwieranie własnej działalności gospodarczej. Decyzje te podyktowane są: brakiem „dobrej”- odpowiedniej oferty pracy oraz możliwością skorzystania z jednorazowej bezzwrotnej dotacji finansowej, przyznawanej przez Urząd Pracy oraz obniżonymi kosztami (m.in. ZUS). Powstają więc nowe zakłady pracy, co napawa nadzieją że liczba nowych miejsc pracy wzrośnie
4. Największa rotacja występuje w zawodach związanych z handlem tj. najczęściej bezrobotnych i najczęściej zgłoszonych ofert pracy. Sytuacja ta powtarza się systematycznie od kilku lat.
Zaznaczyć jednak należy, że osoby młode, dyspozycyjne oraz kończące edukację w tym zawodzie częściej znajdują odpowiednią ofertę i podejmują pracę.
5. W związku z dużą stopą bezrobocia w naszym regionie, napływające oferty pracy to oferty przeznaczone dla osób bezrobotnych młodych z doświadczeniem zawodowym i wysokimi kwalifikacjami w danym zawodzie
6. Tutejszy Urząd systematycznie organizuje kursy i szkolenia o szerokiej gamie zawodów i specjalności. Nadrzędnym celem przy organizacji szkoleń i wyborze ich kierunków jest dostosowanie tematyki szkoleń do potrzeb osób bezrobotnych, poszukujących pracy z jednej strony, a z drugiej strony do potrzeb lokalnego rynku pracy.
7. Na szkolenia oraz subsydiowane miejsca pracy kierowane są głównie osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy z tzw. grupy ryzyka społecznego czyli osoby: długotrwale bezrobotne, powyżej 50-roku życia, z wykształceniem podstawowym oraz bez zawodu. Nie oznacza to, że pozostałe osoby nie mogą skorzystać z przekwalifikowania lub innej formy aktywizacji a jedynie to, że osoby z w/w grup bezrobotnych, aktywizowane są w pierwszej kolejności.
8. Monitorując poczynania pracodawców na rynku pracy oraz ruchy służb odpowiedzialnych za edukację, jak również ukierunkowanie przekwalifikowań i szkoleń prowadzonych przez PUP

można z pewną dozą optymizmu patrzeć w przyszłość i spodziewać się, że w najbliższych latach zostanie ograniczone bezrobocie wśród młodzieży, jak również osób bezrobotnych pozostających długotrwale w ewidencji PUP.

9. Analizując dane zawarte w prowadzonym monitoringu, zauważamy że na przestrzeni ostatnich lat stopa bezrobocia jest zmienna. Od roku 2009 sytuacja na lokalnym rynku pracy nie napawa optymizmem i systematycznie wzrasta. Wzrost stopy bezrobocia w ostatnich dwóch latach spowodowany był ogólnoswiatowym kryzysem gospodarczym oraz masowym powrotem obywateli z zagranicy po zakończonych kontraktach.

Reasumując problem prowadzonej polityki na rynku pracy zmniejszania bezrobocia i przeciwdziałania jego skutkom w celu lepszego wykorzystania ogromnego potencjału pracy jakim dysponujemy są i pozostaną jednym z podstawowych zadań z jakimi urząd pracy będzie borykał się w najbliższych latach a jednocześnie podejmował takie działania /w szczególności spowodować większy napływ ofert pracy np. posyłając pośredników pracy do zakładów pracy, aby przekonać pracodawcę o złożeniu każdej wolnej oferty pracy w tut. Urzędzie/i decyzje aby w widoczny sposób zmniejszać i redukować bezrobocie.

Sporządził:

Lider Klubu Pracy

mgr Szymon Jasica

Zatwierdził:

Zastępca Dyrektora

mgr Anna Cuper